

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-61>

УДК 336.221.4:338.246]:004(477)

Огренич Юлія Олександрівна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку,
Запорізький національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0294-1889>

Череп Алла Василівна

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку,
Запорізький національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5253-7481>

Yuliia Ohrenych, Alla Cherep

Zaporizhzhia National University

РОЛЬ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

THE ROLE OF THE TAX SYSTEM IN ENSURING SOCIO-ECONOMIC SECURITY AND COMPETITIVENESS OF THE UKRAINIAN ECONOMY IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

Анотація. Обґрунтовано, що ефективність та стабільність податкової системи має вплив на забезпечення соціально-економічної безпеки через своєчасність податкових надходжень до різних бюджетів, які використовуються для фінансування основних сфер життєдіяльності суспільства. Визначено, що саме податкова система виступає інструментом забезпечення соціально-економічної безпеки, що гарантує конкурентоспроможність економіки України, а також забезпечує протидію внутрішнім та зовнішнім загрозам. Ключовими напрямками впливу податкової системи на соціально-економічну безпеку є: підтримка малого і середнього бізнесу; регулювання економічної активності; запровадження податкових пільг; стимулювання інновацій та інвестиційної активності; своєчасність податкових надходжень та забезпечення фінансування видаткової частини бюджету. Досліджено вплив податкової системи на забезпечення соціально-економічної безпеки та сформовано напрямки до її підвищення.

Ключові слова: цифровізація, соціально-економічна безпека, конкурентоспроможність, економіка, податкова система, податки, податкові надходження, підприємства, євроінтеграційні виклики.

Summary. In today's conditions, socio-economic security reflects the stability of the economy, the directions of economic growth, guarantees the protection of the social interests of the population from threats of the market environment and, accordingly, ensures the effective functioning of the state. Along with this, an important feature of socio-economic security is the timely identification and neutralization of the negative impact of market environment factors, threats and risks that may affect the economic potential of the country. It has been established that economic security has a direct impact on the level of competitiveness of the country, as it ensures economic growth, rational use of resources, and the formation of competitive advantages in the international arena. As for social security, it determines the protection of the population, its social support, and contributes to the growth of social welfare. It has been proven that one of the key indicators of economic security is the stability of the flow of funds to the state and local budgets, which depends on the efficiency of the tax system. It is substantiated that the efficiency and stability of the tax system has an impact on ensuring socio-economic security through guaranteeing and controlling the timeliness of tax revenues to various budgets, which in turn are used to finance the main spheres of society. It is found that the state timely finances social programs, education, healthcare, social protection, maintains an appropriate level of financial stability due to the timeliness of tax revenues and, accordingly, the efficiency and transparency of the tax system, and the effectiveness of the work of tax authorities. Given economic instability, the rapid pace of globalization and digitalization, it has been determined that the tax system is a tool for ensuring socio-economic security, which guarantees the competitiveness of the Ukrainian economy, and also provides counteraction to internal and external threats. It was determined that the key areas of influence of the tax system on socio-economic security are: support for small and medium-sized businesses; regulation of economic activity; introduction of tax benefits to equalize social disparities; stimulation of innovation and investment activity; timeliness of tax revenues and ensuring financing of the expenditure part of the budget. The impact of the tax system on ensuring socio-economic security was studied and directions for its improvement were formed.

Keywords: digitalization, socio-economic security, competitiveness, economy, tax system, taxes, tax revenues, enterprises, European integration challenges.

Постановка проблеми. В умовах економічної нестабільності, швидких темпів глобалізації та цифровізації виникає потреба у забезпеченні та підвищенні соціально-економічної безпеки країни, що вплине на зростання її конкурентоспроможності на міжнародній арені. Саме економічна безпека забезпечує зростання економіки, раціональне використання ресурсів та сприяє формуванню конкурентних переваг. Поряд з цим, соціальної безпеки сприяє зростанню соціального добробуту, визначає захист населення, його соціальну підтримку. Враховуючи важливість соціально-економічної безпеки виникає необхідність у забезпеченні стабільності надходження коштів до державного та місцевого бюджетів, що гарантуватиме своєчасне фінансування соціальних програм, сприятиме економічному розвитку. Таким чином, прозорість та стабільність податкової системи впливає на своєчасність податкових надходжень, що сприяє фінансуванню пріоритетних сфер та відповідно впливає на формування соціально-економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Чимало науковців досліджували питання забезпечення соціально-економічної безпеки країни та ролі податкової системи у наповненні державного бюджету, а саме: Голюков С. С. проаналізував роль податкової системи у забезпеченні фінансової безпеки [1]; Товстуха Д. О. провела дослідження впливу податкової політики на забезпечення фінансово-економічної безпеки [8]; Кривонос Д. А. розглянув важливість податкової політики у здійсненні регулювання економічних процесів [4]; у роботі Таращенко В. А. визначено напрямки забезпечення податкової безпеки [7]; Жаріков А. Ю. розкрив значення бюджетно-податкової політики у забезпеченні соціально-економічного розвитку [3]; Полторак А. С., Нестерчук Т. В., Пастушенко В. Ю. розкрили необхідність податкового регулювання у фінансово-економічній безпеці [6].

Водночас, питання визначення ролі податкової системи в забезпеченні соціально-економічної безпеки та конкурентоспроможності економіки потребують додаткового дослідження. Поряд з цим, відсутній єдиний підхід до визначення способів забезпечення соціально-економічної безпеки через налагодження стабільності та прозорості податкової системи.

Мета статті полягає в дослідженні впливу податкової системи та соціально-економічної безпеки та у визначенні напрямів забезпечення соціально-економічної безпеки, підвищенні конкурентоспроможності економіки в умовах цифровізації.

Виклад основних результатів дослідження. В умовах сучасних викликів, а саме глобалізації, цифрової трансформації, економічної та політичної нестабільності, постає питання у забезпеченні

фінансової стабільності, підтримці економічного зростання, соціального захисту, протидії зовнішнім та внутрішнім загрозам. Вищезазначене підтверджує важливість забезпечення соціально-економічної безпеки країни, що відображається на показниках зростання економіки, використання ресурсів, соціального добробуту, захисту населення, соціальної підтримки та впливає на формування конкурентних переваг. Важливу роль у підтримці соціально-економічної безпеки відіграє забезпечення стабільності фінансування ключових напрямів, що залежить від стабільності податкових надходжень. Саме податкова система відіграє важливу роль у формуванні та підтримці соціально-економічної безпеки, адже забезпечує стабільність податкових надходжень, що гарантує своєчасне фінансування соціальних програм та інших перспективних сфер економіки. Слід відзначити, що прозорість податкової системи підвищує рівень довіри населення, бізнесу та забезпечує зміцнення довіри до держави.

Податкова система забезпечує не лише своєчасність податкових надходжень до бюджету завдяки злагодженій роботі податкових органів, але й впливає на соціально-економічну стійкість країни, здійснення соціальних та економічних процесів, забезпечує соціально-економічну безпеку завдяки виконанню регулюючої, соціальної, контрольної функцій. Зокрема, роль податкової системи в забезпеченні соціально-економічної безпеки та конкурентоспроможності економіки визначається за такими напрямками (рис. 1): інструмент соціальної стабільності, тобто податкова система дозволяє запровадити механізми підвищення соціальної стабільності (визначення податкових пільг за певними групами податків для населення, малого і середнього бізнесу, коригування ставок оподаткування та запровадження знижуючих ставок); джерело фінансування держави – саме податкові надходження є основним джерелом наповнення державного і місцевого бюджетів, що забезпечує фінансування видатків та впливає на економічну і соціальну складові; інструмент залучення інвестицій – податкова політика держави впливає на інвестиційний клімат через законодавче регулювання, економічну безпеку країни та дозволяє знизити податкові ризики; податкова система виконує роль засобу протидії зовнішнім викликам через надання податкових пільг, запровадження автоматизації та цифровізації податкових перевірок; податкова система виконує роль інструменту цифрової трансформації, адже сприяє запровадженню електронних сервісів, здійсненню електронного аудиту, подання електронної звітності через електронний кабінет платника, що сприяє підвищенню прозорості; засіб реалізації економічної політики, тобто через податки держава може впливати на розвиток

певних секторів економіки, обсяги виробництва, регулювати споживання ресурсів; податки виконують роль інструменту підтримки фінансової незалежності держави, адже стабільність та зростання податкових надходжень визначає рівень незалежності від зовнішніх кредитів, дозволяє сформувати власні внутрішні резерви, визначає стабільність фінансової системи; податкова система виконує роль чинника зміцнення іміджу на міжнародній арені через здійснення інтеграції, імплементації міжнародного податкового законодавства, боротьбу з випадками ухилення від сплати податків; податкова система виконує роль чинника впливу на зайнятість населення, адже запровадження податкових пільг, знижених ставок оподаткування, грантових програм стимулює бізнес до розширення робочих місць; податкова система є засобом формування податкової культури через підвищення прозорості використання податкових надходжень, контролю за випадками ухилення від сплати податків, податкової дисципліни серед населення; податкова система виконує роль інструменту бюджетної децентралізації, адже забезпечує стабільність податкових надходжень до місцевих бюджетів, сприяє зміцненню економічної безпеки громад, підвищує економічну активність. Таким чином, податкова система впливає на формування соціально-економічної безпеки країни через сприяння економічному розвитку, підтримку суспільства, протидію загрозам, забезпечення фінансування важливих сфер економіки.

Можемо підсумувати, що податкова система впливає на формування, стан та забезпечення соціально-економічної безпеки, здійснення державного управління, досягнення цілей сталого розвитку та доцільним є дослідження динаміки доходів, видатків, їх прогнозних показників. Вплив

податкової системи на соціально-економічну безпеку можна розглянути на підставі дослідження достатності наповнення дохідної та фінансування видаткової частини податковими надходженнями (рис. 2). Зокрема, динаміка дохідної частини зведеного бюджету у 2020-2024 рр. постійно зростає та порівнюючи січень-травень 2025 р. проти такого ж періоду за 2024 р. спостерігається зростання на 38,9%. У структурі доходів за січень-травень 2025 р. проти такого ж періоду за 2024 р. склалася ситуація до зростання податкових надходжень на 21%, неподаткових надходжень на 50,3%. Доцільно відзначити, що у структурі податкових надходжень протягом січня-травня 2025 р. маємо такі зміни: податок на додану вартість склав 19,3%, на доходи фізичних осіб – 17,2%, на прибуток підприємств – 9,6%, акцизний податок склав 7%, ввізне мито – 1,2%, місцеві податки і збори – 3,3% [5].

Поряд з доходами також відбулося стрімке зростання видатків зведеного бюджету у 2020-2024 рр. та за січень-травень 2025 р. проти такого ж періоду за 2024 р. підвищення становить 28,1%. У структурі видатків на січень-травень 2025 р. переважають видатки на оборону (52,5%), соціальний захист (8,9%), освіту (6,6%), охорону здоров'я (4,3%), економічну діяльність (2,9%) [5].

Враховуючи розглянуто динаміку показників здійснено прогноз на 2025-2027 рр. та встановлено, що впродовж 2027 р. у порівнянні з 2024 р. доходи зведеного бюджету підвищаться на 48,22%, податкові надходження зростуть на 23,34%, неподаткові надходження виростуть на 73,54%, видатки на 58,18%.

Окремо досліджено податкові надходження за регіонами України та за видами економічної діяльності, що відображає достатність фінансування та відповідно вплив на соціально-еконо-

Рисунок 1 – Роль податкової системи в забезпеченні соціально-економічної безпеки та конкурентоспроможності економіки

Джерело: складено авторами

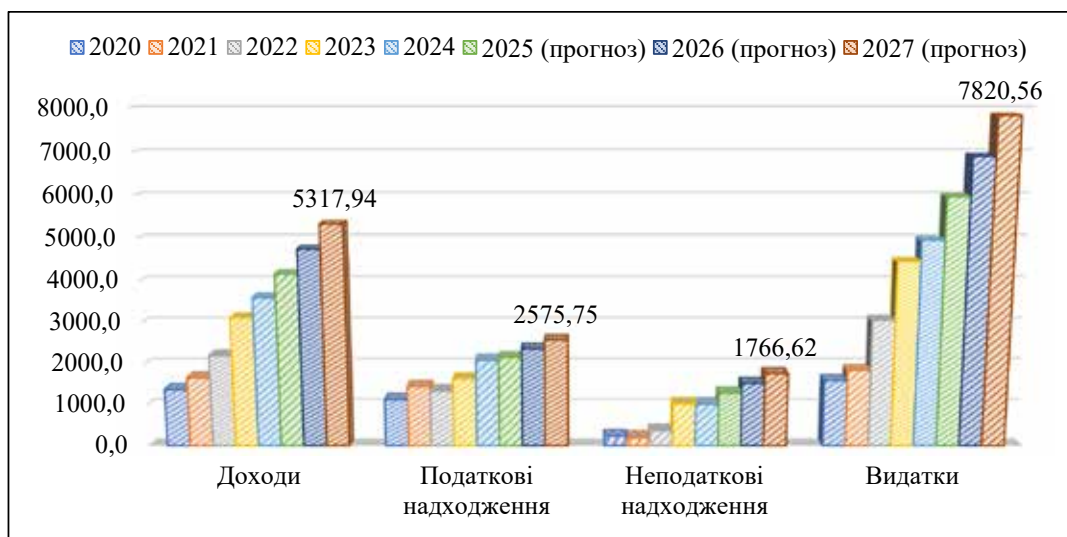

Рисунок 2 – Динаміка доходів та видатків зведеного бюджету України у 2020-2024 рр. та прогноз на 2025-2027 рр. (млрд грн)

Джерело: розраховано авторами на основі [5; 10]

мічну безпеку. Першочергово, досліджено динаміку надходжень податків за регіонами України та визначено, що на 01.06.2025 р. порівняно з аналогічним періодом переважна більшість областей мала зростання [2]. Враховуючи прогнозні дані щодо надходжень податків за регіонами України можемо відзначити, що протягом 2027 р. порівняно з 2024 р. відбудеться зростання у Дніпропетровській (на 14,42%), Миколаївській (на 23,45%), Одеській (на 32,29%) областях та одночасно скорочення у Запорізькій області (на 0,92%) (рис. 3).

Щодо динаміки надходжень податків за видами економічної діяльності, то спостерігається змінна динаміка протягом 01.06.2025 р. порівняно з ана-

логічним періодом попереднього року (рис. 4): сільське, лісове та рибне господарство – зростання на 66,8%; добувна промисловість і розроблення кар'єрів – скорочення на 11%; переробна промисловість – зростання на 46,1%; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – зростання на 40,7%; фінансова та страхова діяльність – скорочення на 25,6%; охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – зростання на 67,1% [2].

Динаміка отриманих прогнозних даних щодо надходжень податків дозволяє констатувати, що впродовж 2027 р. відносно 2024 р. скорочення по сільському, лісовому та рибному господар-

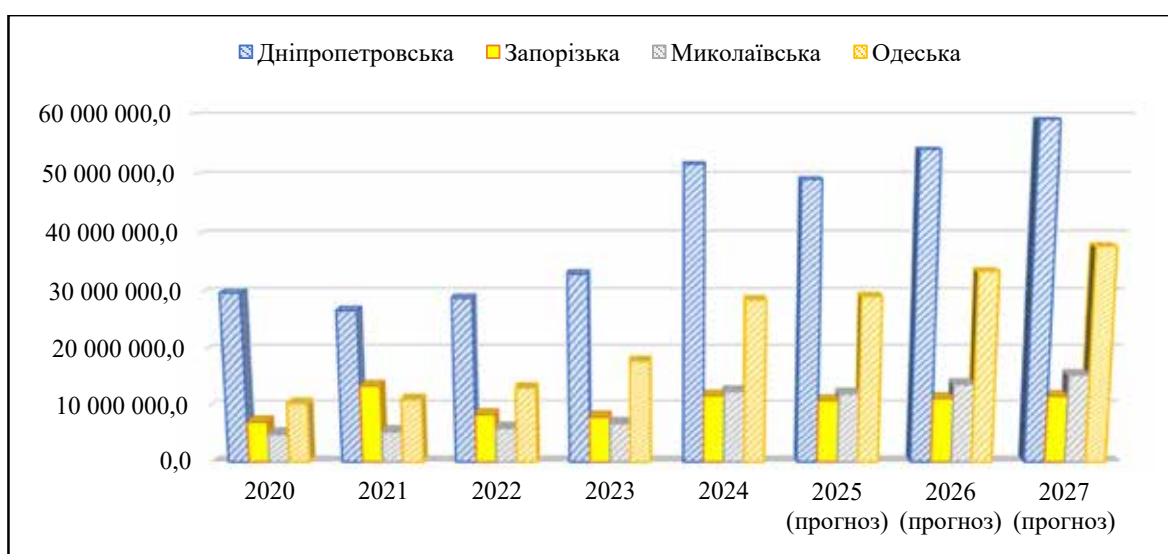
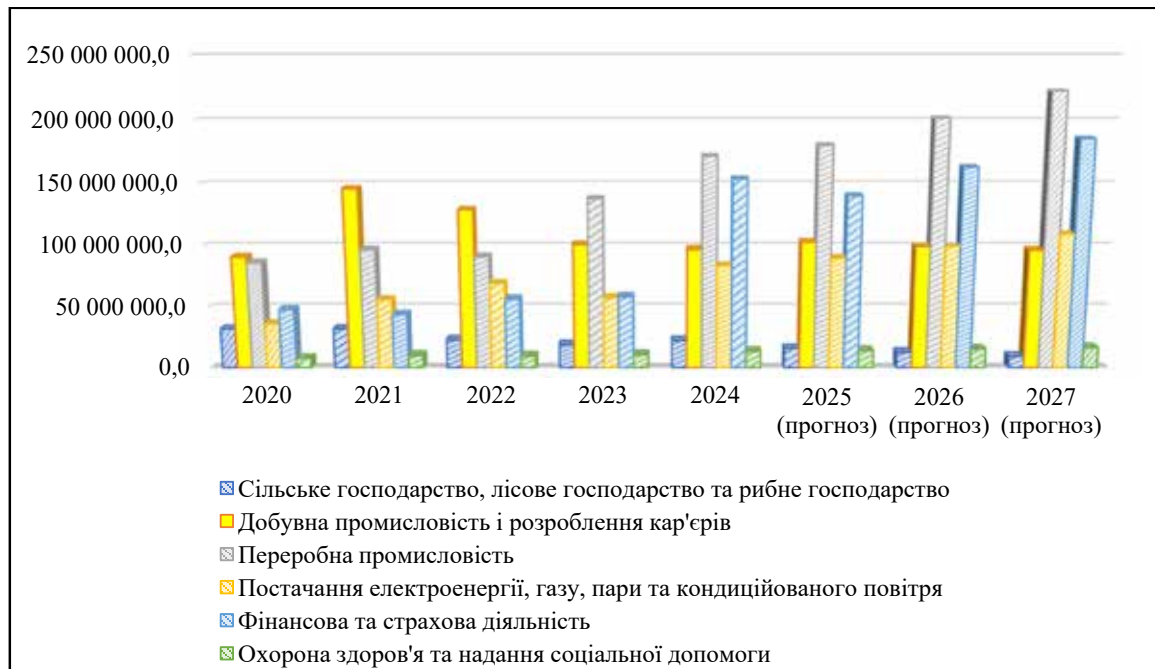

Рисунок 3 – Динаміка надходжень податків до державного бюджету за регіонами України у 2020-2024 рр. та прогноз на 2025-2027 рр. (тис грн)

Джерело: розраховано авторами на основі [2]

Рисунок 4 – Динаміка надходжень податків до державного бюджету за видами економічної діяльності України у 2020-2024 рр. та прогноз на 2025-2027 рр. (тис грн)

Джерело: розраховано авторами на основі [2]

стві складе 57,65%, зростання по постачанню електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря відбудеться на 30,07%.

Групою авторів [9] визначено важливість та роль соціально-економічної безпеки для підприємств, країни, що підтверджує необхідність визначення напрямів її підвищення. Враховуючи дослідження ролі податкової системи в забезпеченні соціально-економічної безпеки та конкурентоспроможності економіки доцільно визначити основні напрямки підвищення соціально-економічної безпеки на рівні країни (рис. 5): першочергово слід виділити напрям зміцнення фінансової та податкової стабільності шляхом покращення податкового адміністрування, посилення податкового контролю, зменшення випадків ухилення від сплати податків, збільшення податкових надходжень та прозорості їх використання, що гарантуватиме фінансування важливих сфер економіки; зниження соціальної нерівності та запровадження податкових пільг шляхом реалізації соціальних програм для населення, підтримки вразливих груп населення, зниження податкового навантаження; розвиток цифрових компетентностей у населення шляхом запровадження безкоштовних програм підвищення кваліфікації, перепідготовки, підтримки зайнятості; підтримка економічної диверсифікації шляхом здійснення законодавчого регулювання, підтримки інноваційного розвитку підприємств; подолання тіньової економіки шляхом запровадження цифрових інструментів контролю за використанням фінан-

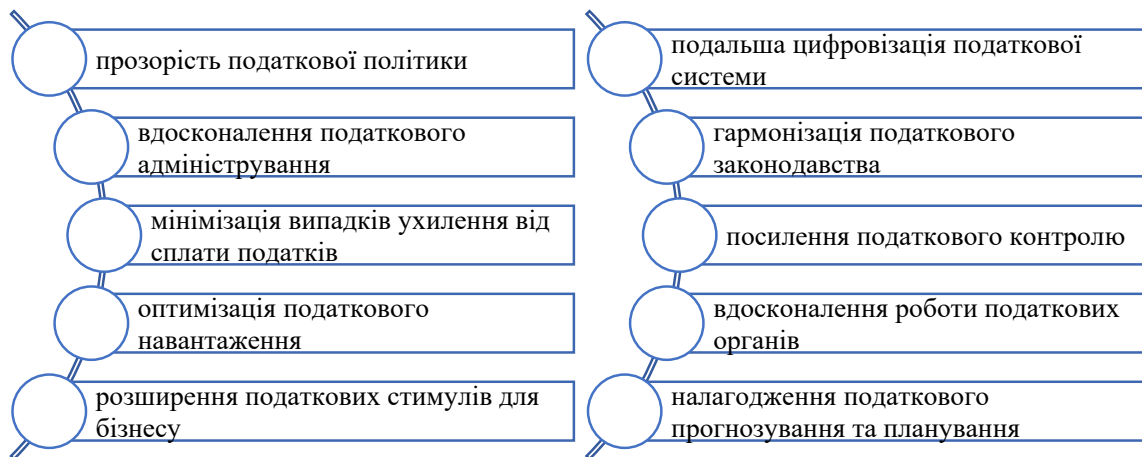
сових ресурсів, реєстрацією бізнесу як платника податків, офіційним працевлаштуванням населення; підвищення продовольчої безпеки шляхом налагодження логістики, підтримки та розвитку аграрного сектору, захисту виробників від нечесної конкуренції; здійснення цифровізації держави шляхом запровадження цифрових інструментів на рівні держави, місцевих органів влади та бізнесу, здійснення управління державними фінансами, розвиток електронного урядування; підвищення іміджу на міжнародній арені шляхом розширення експортних можливостей, ринків збуту продукції, врахування європейського законодавства, що сприятиме залученню інвестицій; підвищення рівня інформаційної безпеки на підставі посилення інформаційної захищеності, кібербезпеки, профілактики кіберзагроз, навчання населення, використання захищених цифрових платформ; модернізація критичної інфраструктури на підставі розвитку цифрової, енергетичної, транспортної інфраструктури; налагодження міжнародної співпраці, тобто співпраця України в аспекті податкового, митного, енергетичного регулювання; забезпечення демографічної стійкості на підставі розробки програм щодо повернення мігрантів, підвищення рівня доходів населення, запровадження соціальних програм та податкових пільг.

Також, за результатами дослідження, визначено шляхи підвищення ефективності податкової системи, що сприятиме зростанню конкурентоспроможності економіки країни (рис. 6):

Рисунок 5 – Напрямки підвищення соціально-економічної безпеки та конкурентоспроможності економіки України

Джерело: складено авторами

Рисунок 6 – Шляхи підвищення ефективності податкової системи України

Джерело: складено авторами

забезпечення прозорості податкової політики через вдосконалення податкового законодавства, впровадження цифрових інструментів, що сприятиме залученню інвестицій, стабільності роботи бізнесу; спрощення податкового адміністрування шляхом запровадження електронних сервісів дозволить подавати звітність онлайн, проводити віддалені перевірки, зменшить бюрократичне навантаження на бізнес; мінімізація випадків ухилення від сплати податків шляхом посилення податкового контролю, електронних перевірок дозволить збільшити надходження до бюджету; оптимізація податкового навантаження сприятиме розвитку малого і середнього бізнесу та зростанню надходжень до бюджету, дозволить

унікнути подвійного оподаткування; розширення податкових стимулів для малого і середнього бізнесу, тобто надання пільг для бізнесу, який займається інноваціями та є критично важливим; подальша цифровізація податкової системи, тобто розширення електронних сервісів, податкових калькуляторів, врахування досвіду європейських країн; гармонізація податкового законодавства України із законодавством країн ЄС, що дозволить врахувати європейські стандарти; посилення податкового контролю сприятиме зменшенню податкового боргу та доцільним є подальше впровадження електронних сервісів для здійснення податкових перевірок; вдосконалення роботи податкових органів на підставі підвищення квалі-

фікації, навчання, формування цифрових навичок забезпечить підвищення якості обслуговування платників податків; налагодження податкового прогнозування та планування дозволить підвищити точність прогнозу очікуваних податкових надходжень, що вплине на якість планування та забезпечить стабільність податкової політики.

Враховуючи результати дослідження слід підсумувати, що податкова система відіграє вагомe значення у забезпеченні соціально-економічної безпеки, що впливає на підвищення конкурентоспроможності економіки України. Слід відзначити, що в умовах цифровізації, виникнення загроз ринкового середовища, глобалізаційних процесів податкова система є важливим інструментом стабільності податкових надходжень, що гарантує своєчасність фінансування важливих напрямів економіки, соціальних програм підтримки населення.

Висновки. Проведено дослідження впливу податкової системи на соціально-економічну безпеку та конкурентоспроможність економіки України. За результатами дослідження виокремлено основні напрямки впливу податкової системи на соціально-економічну безпеку та сформовано шляхи підвищення соціально-економічної безпеки, серед яких: зміцнення фінансової та податкової стабільності; зниження соціальної нерівності та запровадження податкових пільг; розвиток цифрових компетентностей у населення; підтримка економічної диверсифікації; подолання тіньової економіки; підвищення продовольчої безпеки. Визначено шляхи підвищення ефективності податкової системи України, дотримання яких підвищить її прозорість та забезпечить зростання податкових надходжень до бюджету, що своєю чергою сприятиме покращенню соціально-економічної безпеки країни.

Список використаних джерел:

1. Голіков С. С. Податкова складова фінансової безпеки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2017. Вип. 25. Ч. 2. С. 122–125.
2. Державна податкова служба України. Надходження податків і зборів. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-pokazniki-roboti/nahodjennya-podatkov-i-zboriv--obovyaz/nahodjennya-podatkov-i-zboriv>.
3. Жаріков А. Ю. Бюджетно-податкова політика як інструмент соціально-економічного розвитку країни. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9756>.
4. Кривонос Д. А. Податкова політика у системі державного регулювання економічного розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 57. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3212>.
5. Міністерство фінансів України. Бюджет 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/uk/budget_of_2025-770.
6. Полторак А. С., Нестерчук Т. В., Пастушенко В. Ю. Роль податкового регулювання у забезпеченні фінансово-економічної безпеки України в умовах зростання тіньової економіки. *Modern Economics*. 2025. № 50. С. 144–151. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/the-role-of-tax-regulation/>.
7. Тарашенко В. А. Податкова безпека як складова економічної безпеки України. *Український економічний часопис*. 2024. Вип. 6. С. 153–157.
8. Товстуха Д. О. Роль податкової політики у забезпеченні фінансово-економічної безпеки держави. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/313126>.
9. Cherep A., Dashko I., Ohrenych Yu. Theoretical and methodological bases of formation of the concept of ensuring socio-economic security of enterprises in the context of digitalisation of business processes. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10, No. 1. P. 237–246. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-1-237-246>
10. Ohrenych Yu. O., Krasnoshchok Ya. V. Peculiarities of the tax system functioning and the role of tax authorities: domestic and international experience, reform areas. *Financial Strategies of Innovative Economic Development: Proceedings Scientific Publications*. 2025. Issue 1 (65). P. 70–77. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2025-1-65-12>

References:

1. Golikov S. S. (2017). Podatkova skladova finansovoi bezpeky Ukrainy [Tax security as part of financial security of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya Ekonomichni nauky*, vol. 25, part 2, pp. 122–125. (in Ukrainian)
2. Derzhavna podatkova sluzhba Ukrainy [State Tax Service of Ukraine]. Nadkhodzhenia podatkiv i zboriv. Available at: <https://tax.gov.ua/diyalnist-pokazniki-roboti/nahodjennya-podatkov-i-zboriv--obovyaz/nahodjennya-podatkov-i-zboriv>. (in Ukrainian)
3. Zharikov A. (2021). Biudzhetno-podatkova polityka yak instrument sotsialno-ekonomichnoho rozvytku krainy [Fiscal policy as an instrument of socio-economic development of the country]. *Efektivna ekonomika*, vol. 12. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9756>. (in Ukrainian)
4. Kryvonos D. (2023). Podatkova polityka u systemi derzhavnogo rehuliuвання ekonomichnoho rozvytku [Tax policy in the system of the economic development's public regulation]. *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 57. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3212>. (in Ukrainian)
5. Ministerstvo finansiv Ukrainy. Biudzhet 2025 roku [Ministry of Finance of Ukraine. Budget 2025]. Available at: https://mof.gov.ua/uk/budget_of_2025-770. (in Ukrainian)
6. Poltorak A., Nesterchuk T., Pastushenko V. (2025). Rol podatkovoho rehuliuвання u zabezpechenni finansovo-ekonomichnoi bezpeky Ukrainy v umovakh zrostannia tinovoi ekonomiky [The Role of Tax Regulation in Ensuring

Ukraine's Financial and Economic Security Amid the Growth of the Shadow Economy]. *Modern Economics*, no. 50, pp. 144–151. Available at: <https://modecon.mnau.edu.ua/the-role-of-tax-regulation/>. (in Ukrainian)

7. Tarashchenko V. (2024). Podatkova bezpeka yak skladova ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Tax security as a component of the economic security of Ukraine]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys*, no. 6, pp. 153–157. (in Ukrainian)

8. Tovstukha D. O. (2024). Rol podatkovoi polityky u zabezpechenni finansovo-ekonomichnoi bezpeky derzhavy [The role of tax policy in ensuring the financial and economic security of the state]. *Analychno-porivnialne pravo-znavstvo*, no. 5. Available at: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/313126>. (in Ukrainian)

9. Cherep A., Dashko I., Ohrenych Yu. (2024). Theoretical and methodological bases of formation of the concept of ensuring socio-economic security of enterprises in the context of digitalisation of business processes. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 10, no. 1, pp. 237–246. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-1-237-246> (in Latvia)

10. Ohrenych Yu. O., Krasnoshchok Ya. V. (2025). Peculiarities of the tax system functioning and the role of tax authorities: domestic and international experience, reform areas. *Financial Strategies of Innovative Economic Development: Proceedings Scientific Publications*, vol. 1 (65), pp. 70–77. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2025-1-65-12>

Стаття надійшла до редакції 21.07.2025